

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/56/2020
Identifikačné číslo spisu: 5019200580
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5019200580.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcov: 1) A. F. U., nar. XX. O. XXXX, bytom B. X, XX-XXX J., A. F., 2) GAMEL s.r.o., so sídlom Palárikova 76, Čadca, IČO: 46 548 122, obaja právne zast. JUDr. Ing. Zuzanou Kvakovou, advokátkou, so sídlom Kuzmányho 18, Žilina, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 12205-3/2019-BA zo dňa 25. júna 2019, o kasačnej sťažnosti žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 07. apríla 2020, č.k. 28Sa/29/2019-46, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 07. apríla 2020, č.k. 28Sa/29/2019-46, m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej č. 12205-3/2019-BA zo dňa 25. júna 2019 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi 1) p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde v rozsahu jednej päťtiny.

III. Žalobcovi 2) nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) právoplatným rozsudkom zo dňa 07. apríla 2020, č. k. 28Sa/29/2019-46, postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali preskúmania rozhodnutia žalovanej č. 12205-3/2019-BA zo dňa 25. júna 2019 (ďalej len „rozhodnutie žalovanej“). Predmetným rozhodnutím žalovaná ako príslušný odvolací orgán podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobcu 1) a žalobcu 2), t. j. zamestnávateľa žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové rozhodnutie Sociálnej

poisťovne, pobočka Čadca č. 49487-1/2013-CA zo dňa 25. novembra 2013 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým rozhodla podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý zák. č. 461/2003 Z.z. tak, že žalobcovi 1) nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi žalobcu 2) od 01. marca 2012 podľa slovenskej legislatívy. Prvostupňový správny orgán v odôvodnení rozhodnutia poukázal na príslušné ustanovenia zák. č. 461/2003 Z.z., ako i na nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29.04.2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 988/2009 zo dňa 16.09.2009 (ďalej len „základné nariadenie“) a vykonávacie nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16.09.2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“). Ďalej Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca konštatovala, že dňa 26. februára 2013 vykonala kontrolu v sídle žalobcu 2) zameranú na overenie reálneho výkonu činnosti jeho zamestnancov, pričom na základe výsledkov kontroly nebolo preukázané, že žalobca 1) reálne vykonáva činnosť ako zamestnanec na území Slovenskej republiky, a preto nemôže podliehať slovenským právnym predpisom.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že žalobca 2) prihlásil žalobcu 1) do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia vedeného žalovanou od 01. marca 2012. Poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS bola oprávnená požadovať preukázanie relevantných skutočností na určenie uplatniteľnej legislatívy a v nadväznosti na to žalovaná, ktorá je príslušná na uplatnenie uplatniteľnej legislatívy na území Slovenskej republiky, bola povinná rozhodujúce skutočnosti preskúmať. Išlo o kontrolu so zameraním na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov žalobcu 2) na území Slovenskej republiky vykonanú v období od 26.02.2013 do 06.03.2013 Sociálnou poisťovňou, pobočka Čadca. Žalobcovia nepredložili žalovanej ani ZUS relevantné dôkazy preukazujúce, že k reálnemu výkonu činnosti došlo. Následne bolo žalovanej doručené oznámenie ZUS, Oddział w Ostrowie Wielkopolskim (ďalej len „ZUS“) zo dňa 18. marca 2015, ktorým podľa čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia v súlade s čl. 11 ods. 3 základného nariadenia určila, že žalobca 1) podlieha od 01. marca 2012 právnym predpisom Poľskej republiky. Výdanie napadnutého rozhodnutia znamená, že na žalobcu 1) sa vzťahuje výlučne legislatíva Poľskej republiky v zmysle čl. 11 ods. 3 písm. a) základného nariadenia. Týmto oznámením bola zrušená platnosť listu zo dňa 21. mája 2012, ktorým pre žalobcu 1) určila slovenskú legislatívu. Krajský súd poukázal na to, že poľská legislatíva nadobúda svoju platnosť v priebehu 2 mesiacov odo dňa informovania zainteresovanej inštitúcie daných členských štátov, ak táto nevyjadrí svoj nesúhlas s danou legislatívou, pričom žalovaná proti určaniu poľskej legislatívy pre žalobcu 1) nenamietala.

3. S poukazom na § 178 ods. 1 SSP krajský súd uviedol, že SSP definuje žalobcu ako fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá bola ukrátená na svojich subjektívnych právach, čo znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je žalobcom, musí byť súčasne aktívne legitimovaný hmotnoprávne, teda musí ísť o skutočné ukrátenie. Krajský súd ďalej konštatoval, že žalobu podali spoločne žalobca 1) ako zamestnanec, o ktorého právach sa rozhodlo napadnutými rozhodnutiami a žalobca 2) ako jeho zamestnávateľ, ktorému v administratívnom konaní správny orgán priznal postavenie účastníka konania. Žalobné námietky podali obaja žalobcovia spoločne. Z obsahu žaloby je nepochybné, že všetky žalobné námietky smerujú k namietaniu porušenia subjektívnych práv žalobcu 1). Krajský súd sa stotožnil s právnym názorom žalovanej, že v prípade, ak bol žalobca 1) prihlásený do jej registra na základe prihlášky od určitého dátumu a následne bolo preukázané, že definitívne podlieha poľskej legislatíve, bolo potrebné rozhodnúť o nevzniku povinných poistení, a tým formálne ukončiť registráciu žalobcu 1) v sociálnom systéme na území Slovenskej republiky. Na vydanie tohto rozhodnutia mala žalovaná dostatok skutkových podkladov, a preto jej nič nebránilo rozhodnutie vydať.

4. Základnou námietkou žalobcu 1) bolo, že žalovaná nemala oprávnenie vydať rozhodnutie o nevzniknutí jeho povinného poistenia, pretože na určenie uplatniteľnej legislatívy je príslušná ZUS v zmysle čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, podľa ktorého o určení uplatniteľných právnych predpisov rozhodne určená inštitúcia členského štátu bydliska, teda ZUS, ktorá v danom prípade uplatniteľnú legislatívu určila oznámením zo dňa 18. marca 2015. Žalovaná proti tomuto určeniu uplatniteľných predpisov v zmysle čl. 16 ods. 3 nenamietala, čím sa uplynutím dvojmesačnej lehoty od predmetného oznámenia stalo definitívnym. Pokiaľ u žalovanej bolo začaté konanie o vzniku poistení na

základe podanej prihlášky a zároveň bolo definitívne určené, že pre žalobcu 1) platí poľská legislatíva, potom bolo potrebné formálnym spôsobom ukončiť správne konanie u žalovanej vzniknuté na základe prihlášky. V danom prípade bolo preukázané, že žalobcu 1) žalobca 2) prihlásil do registra žalovanej dňom 01. marca 2012. Pokiaľ však pre žalobcu 1) platí poľská legislatíva, potom je potrebné rozhodnúť, že nebol poistencom na území Slovenskej republiky, pretože v zmysle čl. 11 ods. 1 základného nariadenia nemôže byť zároveň poistencom na území dvoch členských štátov. V preskúmanej veci teda nastala sporná situácia, keď na jednej strane ZUS rozhodla o určení poľskej legislatívy, z ktorého určenia museli správne orgány vychádzať, a na druhej strane žalobca 2) žalobcu 1) prihlásil do registra žalovanej v období, ktoré sa prekrývalo s určením poľskej legislatívy. Preto napadnutým rozhodnutím bol tento sporný stav odstránený.

5. Krajský súd zdôraznil, že zák. č. 461/2003 Z.z. na rozdiel od Správneho poriadku, upravuje podmienky zastavenia konania, preto nebolo možné aplikovať v postupe žalovanej § 30 ods. 1 písm. e) Správneho poriadku, lebo zák. č. 461/2003 Z.z. vylučuje jeho aplikáciu a špecificky upravuje spôsoby, kedy môže správny orgán konanie zastaviť. Pokiaľ žalovaná rozhodla meritórne a konštatovala, že žalobcovi 1) od určitého dátumu sociálne poistenie nevzniklo, tak tento výrok je v súlade s procesným postupom, ktorý žalovaná a prvostupňový správny orgán v súlade s platnou právnou úpravou mohli a boli povinní aplikovať. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na bod 48. uznesenia Veľkého senátu správneho kolégia NS SR sp.zn. 1Vs/1/2018 zo dňa 04. decembra 2018, kde bol prijatý záver, ktorý judikatúru v tejto oblasti zjednotil a podľa ktorého definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy iného členského štátu EÚ od určitého dátumu podľa čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia alebo vzájomnou dohodou podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia vylučuje právomoc žalovanej ako inštitúcie podľa čl. 1 písm. p) základného nariadenia na rozhodovanie o uplatniteľnej legislatíve. Ak žalovaná v napadnutom rozhodnutí vychádzala zo skôr vydaného stanovovania príslušnej legislatívy ZUS o určení uplatniteľnej legislatívy, ktorým bola viazaná, len odstránila rozpor, ktorý bol daný podaním prihlášky. V tomto kontexte bola aj námietka ohľadne použitia záverov Veľkého senátu správneho kolégia NS SR v uznesení sp.zn. 1Vs 1/2018 nedôvodná. Krajský súd v súlade s názorom Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatoval, že je vylúčená právomoc žalovanej na rozhodovanie o uplatniteľnej legislatíve. V danej veci však nešlo o takúto situáciu, pretože žalovaná o uplatniteľnej legislatíve nerozhodovala.

6. Krajský súd ďalej poukázal na to, že v danom prípade nedošlo k určení uplatniteľných právnych predpisov v zmysle čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia, teda vzájomnou dohodou dotknutých inštitúcií členských štátov, pretože uplatniteľná legislatíva bola určená v zmysle čl. 16 ods. 2 a 3 vykonávacieho nariadenia. Tiež bolo preukázané, že uplatniteľné právne predpisy predtým neboli definitívne určené na základe čl. 16 ods. 4. V uvedenom prípade totiž neexistovali medzi žalovanou a ZUS protichodné stanoviská v otázke určenia uplatniteľnej legislatívy, na ktorých by tieto inštitúcie trvali, a preto nebolo nutné zahájiť zmierovací dialóg v zmysle rozhodnutia č. A1 z 12. júna 2009 v spojení s čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia.

7. K námietke týkajúcej sa tvrdenej nezákonnosti prerušenia konania rozhodnutím žalovanej zo dňa 02. októbra 2015, krajský súd uviedol, že toto rozhodnutie nemôže byť samostatne predmetom súdneho prieskumu, pretože sa jedná o procesné rozhodnutie, ktoré je vecou vedenia konania, a preto sa v zmysle § 27 ods. 1 SSP zaoberal zákonnosťou tohto rozhodnutia. Predmetné rozhodnutie nemohlo mať žiaden vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, ktoré bolo predmetom súdneho prieskumu v tejto veci. Išlo o procesné rozhodnutie, ktoré spôsobilo tie právne účinky, že počas prerušenia konania sa vo veci nevykonávalo dokazovanie a neuplynuli lehoty. Vydaním takéhoto rozhodnutia žalobcom nemohli byť odopreté žiadne konkrétne procesné či hmotné práva, ani im týmto rozhodnutím neboli konštituované nové. Pokiaľ mali žalobcovia za to, že v konaní sa malo ďalej pokračovať a že žalovaná je z tohto dôvodu nečinná, bolo potrebné využiť prostriedky súdnej a inej ochrany.

8. K námietke žalobcov, že počas prerušenia konania žalovaná nevykonala činnosti smerujúce k zisteniu skutkového stavu, pričom mala aspoň dopytovať ZUS, či žalobca 1) využil opravné prostriedky v Poľsku a či prebiehajú súdne konania ohľadom určenia uplatniteľnej legislatívy v Poľsku, krajský súd

uviedol, že táto námietka je nedôvodná a v rozpore s obsahom inštitútu prerušenia konania. Pokiaľ sa konanie preruší, nemôžu sa v konaní vykonávať žiadne procesné úkony, teda ani vykonávať dokazovanie. Pokiaľ bola určená uplatniteľná legislatíva v zmysle koordinačných nariadení príslušnými správnyimi orgánmi, ich postup krajský súd nepreskúma a nevyhodnocuje. Tým, že na určenie uplatniteľnej legislatívy je príslušná inštitúcia sociálneho zabezpečenia bydliska účastníka, okrem postupu podľa vykonávacieho nariadenia je vylúčená právomoc akýchkoľvek inštitúcií iného členského štátu zasahovať do uvedeného procesu. Pokiaľ nie je určenie uplatniteľnej legislatívy na vnútroštátnej úrovni toho členského štátu, pod ktorého legislatívu žalobca 1) patrí, zrušené, prípadné administratívne, resp. súdne konania prebiehajúce na vnútroštátnej úrovni tohto iného členského štátu nemajú žiadny vplyv na určenie uplatniteľných právnych predpisov, ktoré sa v súlade s postupmi podľa koordinačných nariadení stalo definitívnym. Z uvedeného dôvodu sa inštitúcie členských štátov o takýchto prípadných prebiehajúcich konaniach navzájom neinformujú. Pokiaľ by však na úrovni iného členského štátu došlo k zrušeniu tohto určenia, túto skutočnosť by musel tvrdiť a preukázať samotný žalobca 1), pretože pre súd a žalovanú je definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy podľa koordinačných nariadení záväzné. Pokiaľ žalobcovia v žalobe namietali, že žalovaná sama ex offio nepreverila, či žalobca 1) určenie poľskej legislatívy nenapadol pred orgánmi v Poľskej republike, pričom tvrdili, že toto určenie žalobca 1) napadol, žiaden dôkaz o tom nepredložili. Žalobcovia teda požadovali od žalovanej, aby preukázala prípadné konanie samotného žalobcu 1), pričom ak by skutočne žalobca 1) podnikol právne kroky voči určeniu legislatívy poľskou inštitúciou, bolo jeho povinnosťou tieto skutočnosti tvrdiť a zároveň ich aj preukázať.

9. Vo vzťahu k žalobcovi 2) krajský súd uviedol, že ten podal správnu žalobu, v ktorej namietal porušenie iných ako svojich subjektívnych práv, a to porušenie práv svojho zamestnanca, t.j. žalobcu 1), pričom z § 178 ods. 1 SSP je nesporné, že žalobcovi vyplýva povinnosť tvrdenia o porušení jeho subjektívnych práv. V administratívnom ani v súdnom konaní nebolo preukázané, že by postupom správnych orgánov došlo k porušeniu subjektívnych práv žalobcu 2). Predmetom konania v tejto veci bolo nevzniknutie povinného poistenia žalobcovi 1). Podľa názoru krajského súdu je nesporné, že žalobca 2) v priebehu konania pred krajským súdom nepreukázal, že by postupom správnych orgánov došlo k porušeniu jeho subjektívnych práv a rovnako je zrejmé, že namietal iné porušenie, ako svojich subjektívnych práv ako účastníka konania, a to porušenie práv svojho zamestnanca. V zmysle uvedeného krajský súd konštatoval, že žalobca 2) nemal aktívnu vecnú legitímáciu na podanie správnej žaloby z dôvodu, že nebolo zasiahnuté do jeho subjektívnych práv alebo právom chránených záujmov, ani na nich nebol priamo dotknutý, a preto bolo potrebné jeho žalobu zamietnuť.

10. O trovách konania vo vzťahu k žalobcom rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario tak, že im náhradu trov konania nepriznal, pretože v konaní neboli úspešní. Rovnako krajský súd nepriznal náhradu trov ani žalovanej podľa § 168 SSP a contrario, pretože neboli splnené podmienky na jeho aplikáciu.

II.

Kasačná sťažnosť

11. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia v zákonnej lehote s poukazom na § 440 ods. 1 písm. g) SSP kasačnú sťažnosť. Podľa ich názoru krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď mal za to, že bolo v kompetencii žalovanej rozhodnúť o nevzniku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti žalobcu 1) od 01. marca 2012 podľa slovenskej legislatívy. V prípade, ak by nastala sporná situácia, že na jednej strane by ZUS rozhodla o určení poľskej legislatívy, z ktorého určenia museli správne orgány vychádzať, a na druhej strane žalobca 2) prihlásil žalobcu 1) do registra žalovanej v období, ktoré sa prekrývalo s určením uplatniteľnej legislatívy, žalobcovia mali za to, že za účelom odstránenia administratívnej chyby „odregistrovania“ žalobcu 1) zo systému zabezpečenia, nie je možné aplikovať prekročenie právomoci žalovanej v kontexte vydania rozhodnutia o nevzniku poistenia. Žalobcovia v danej súvislosti poukázali na to, že žalovaná má možnosť prihlášku poistenia neprijat', čo sa však v danom prípade nestalo.

12. Z čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia vyplýva, že uplatniteľné právne predpisy určí inštitúcia členského štátu bydliska osoby, ktorá má podliehať čl. 13 základného nariadenia. Vychádzajúc zo stavu veci, nie je sporné, že bydlisko žalobcu 1) bolo v Poľsku, a teda na určenie uplatniteľnej legislatívy bola príslušná ZUS. Inštitúcia príslušná na vykonávanie sociálneho poistenia v inom členskom štáte, než určuje základné nariadenie, príslušná nie je. S poukazom na čl. 16 ods. 1 vykonávacieho nariadenia žalobcovia namietali oprávnenie prvostupňového orgánu a žalovanej vydať rozhodnutie o nevzniknutí povinného poistenia žalobcu 1), nakoľko toto nie je v ich kompetencii vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu. Krajský súd nesprávne právne vec posúdil, keď zotrval na tvrdení, že žalovaná mala oprávnenie vydať napadnuté rozhodnutie. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že vychádzala zo vzájomnej komunikácie so ZUS, a teda potvrdila rozdielnosť ich stanovísk.

13. Pokiaľ žalovaná poukázala na skutočnosť, že komunikovala so ZUS, v tejto súvislosti mali žalobcovia za to, že v každom prípade musí byť existencia takejto dohody žalovanou preukázaná a určenie uplatniteľnej legislatívy nesmie byť arbitrárne a prispôbenie faktov alebo udalostí, ku ktorým dochádza v jednom členskom štáte, nemôže v žiadnom prípade viesť k tomu, aby sa iný členský štát stal príslušným alebo jeho právne predpisy uplatniteľnými. Touto skutočnosťou sa krajský súd nezaoberal, čím nesprávne právne vec posúdil, pričom žalobcovia mali za to, že napadnuté rozhodnutie žalovanej je predčasné, zistenie skutkového stavu je v rozpore s obsahom administratívneho spisu, ktorý je neúplný s ohľadom na dohodu podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia. Krajský súd, ako aj žalovaná sa zbytočne pre merito veci zaoberali reálnym výkonom činnosti žalobcu 1), nakoľko základná otázka, t.j. uplatniteľná legislatíva, nebola vyriešená.

14. Žalobcovia poukázali na záver Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v uznesení sp.zn. 1Vs/1/2018, v zmysle ktorého definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy iného členského štátu Európskej únie od určitého dátumu podľa čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia alebo vzájomnou dohodou čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia vylučuje právomoc žalovanej ako inštitúcie podľa čl. 1 písm. p) základného nariadenia na rozhodovanie o uplatniteľnej legislatíve. Veľký senát správneho kolégia prijal záver, že dohoda podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia musí byť určitá, čo do obsahu, ako aj subjektov, ktorých sa má určenie uplatniteľných právnych predpisov týkať a súčasne musí byť zachytená v akomkoľvek formáte a založená do spisu.

15. Podľa názoru žalobcov z napadnutého rozsudku krajského súdu nie je zrejmé, či, resp. ako bola definitívne určená uplatniteľná legislatíva, resp. akým spôsobom prebehla dohoda medzi žalovanou a ZUS, a teda možno vyvodiť záver, že z administratívneho spisu nevyplýva skutočnosť podstatná pre vydanie rozhodnutia v súlade s právnymi predpismi.

16. Žalobca 2) sa nestotožnil s názorom krajského súdu, že nie je aktívne legitimovaným na podanie správnej žaloby. Mal za to, že preskúmaným rozhodnutím bolo zasiahnuté do jeho subjektívnych práv, keď mu nebolo priznané právo na poistenie svojich zamestnancov v zmysle právnych predpisov Európskej únie, a tým sa dostal do pozície, že zamestnancom neboli priznané práva plynúce z predpisov sociálneho zabezpečenia, čo zapríčinilo dlh na poistnom v inom členskom štáte, t.j. bydlisko zamestnanca. Žalobca 2) si pritom riadne plnil povinnosti platenia poistného v Slovenskej republike.

17. Z uvedených dôvodov žalobcovia navrhli, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň navrhli, aby im kasačný súd priznal náhradu trov konania a kasačného konania v rozsahu 100 %.

III.

Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti

18. Žalovaná vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti poukázala na to, že žalobcovia neuviedli také právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Uviedla, že vo svojom rozhodnutí, ako aj v písomnom vyjadrení k žalobe podrobne objasnila proces určenia uplatniteľnej legislatívy pre žalobcu 1), ako aj dôvody, pre ktoré bolo nevyhnutné rozhodnúť o nevzniku povinného nemocenského poistenia, povinného

dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti žalobcu 1) od 01. marca 2012. Žalobcovia v kasačnej sťažnosti namietali rovnaké skutočnosti ako v žalobe, teda skutočnosti, ku ktorým žalovaná, ako aj krajský súd zaujali stanovisko.

19. V súvislosti s námietkami týkajúcimi sa nedostatku právomoci žalovanej na vydanie napadnutého rozhodnutia poukázala na to, že napadnutým rozhodnutím žalobcovi 1) neurčila uplatniteľnú legislatívu, ale rozhodla vo veci nevzniku jeho sociálneho poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Žalovaná je povinná kontrolovať plnenie zák. č. 461/2003 Z.z. ustanovených povinností účastníkov právnych vzťahov sociálneho poistenia, vedie register poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, je povinná kontrolovať správnosť údajov v tomto registri a v prípade, že sú v registri poistencov uvedené nesprávne údaje, je povinná urobiť také kroky, aby zosúladila skutkový stav veci s právnym stavom.

20. Povinnosť prihlásiť zamestnancov do registra poistencov, odhlásiť zamestnancov po zániku poistenia z registra poistencov a viesť evidenciu zamestnancov na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia je základnou povinnosťou zamestnávateľa. Žalobca 2) ako zamestnávateľ prihlásil žalobcu 1) ako zamestnanca do registra poistencov od 01. marca 2012 podaním Registračného listu fyzickej osoby - prihlášky. Túto povinnosť by mal žalobca 2) v súlade s § 231 ods. 1 písm. b) a ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. v prípade, že by sa na žalobcu 1) v predmetnom období vzťahovala legislatíva Slovenskej republiky. Avšak následným definitívnym určením uplatniteľnej legislatívy Poľskej republiky, bolo nepochybné, že žalobca 1) v uvedenom období podliehal právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. Na základe uvedeného v záujme zamedzenia vzniku akýchkoľvek pochybností o neexistencii sociálneho poistenia žalobcu 1) podľa právnych predpisov Slovenskej republiky bolo potrebné formálne rozhodnúť o nevzniku slovenského sociálneho poistenia a tým ukončiť jeho registráciu v registri poistencov.

21. Žalovaná ďalej poukázala na to, že napadnuté rozhodnutie nie je v rozpore so závermi Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, obsiahnutými v uznesení sp.zn. 1Vs/1/2018 zo dňa 04. decembra 2018, na ktorý žalobcovia v kasačnej sťažnosti poukazujú, nakoľko Najvyšší súd SR v predmetnom uznesení konštatoval, že definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy podľa čl. 16 ods. 3, resp. čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia vylučuje právomoc žalovanej na rozhodovanie o uplatniteľnej legislatíve, pričom žalovaná v prejednávanej veci o uplatniteľnej legislatíve nerozhodovala. Žalovaná sa v tejto súvislosti stotožnila so záverom krajského súdu, vyjadrenom v napadnutom rozsudku, že táto rozhodná otázka, t.j. otázka uplatniteľnej legislatívy, bola definitívne vyriešená určením poľskej legislatívy zo strany ZUS a následným márnym uplynutím lehoty na podanie pripomienok žalovanou.

22. Žalovaná poukázala na to, že v prejednávanej veci nemožno považovať situáciu ohľadom určenia uplatniteľných právnych predpisov za neistú, nakoľko medzi žalovanou a ZUS neexistovali žiadne nezhody, či rozdielne stanoviská v otázke určenia uplatniteľnej legislatívy pre žalobcu 1). Pokiaľ by neistota ohľadom určenia uplatniteľných právnych predpisov v danej veci existovala, musela by niektorá z príslušných inštitúcií za účelom vyriešenia vzniknutej situácie požiadať o vzájomné rokovanie. Z listu ZUS, ktorým bola zamestnancovi určená poľská legislatíva ako uplatniteľná, však nevyplýva existencia akejkoľvek neistoty, ani výzva k vzájomnému rokovaniu. V uvedenom prípade teda nemohlo dôjsť k určeniu uplatniteľnej legislatívy dohodou podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia.

23. Vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa vzájomnej komunikácie ZUS a žalovanej uviedla, že výmenu informácií medzi inštitúciami sociálneho zabezpečenia jednotlivých členských štátov v rámci spolupráce pri uplatňovaní základného a vykonávacieho nariadenia je potrebné odlišovať od dohodovacieho konania v zmysle čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia, ktoré nevyhnutne predpokladá existujúcu pochybnosť vo veci určenia uplatniteľnej legislatívy. Vzájomná spolupráca medzi príslušnými inštitúciami teda nie je dôkazom existencie neistoty v intenciách čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia.

24. Napadnuté rozhodnutie žalovanej vychádza z jednoznačne preukázanej skutočnosti, že vo vzťahu k

žalobcovi 1) došlo zo strany ZUS k individuálnemu určeniu poľskej uplatniteľnej legislatívy, ktoré sa v súlade s čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia stalo definitívnym. Z uvedeného dôvodu zároveň žalovaná nesúhlasila s vyjadreniami žalobcov, že základná otázka, t.j. otázka uplatniteľnej legislatívy, nebola vyriešená.

25. Na preukázanie definitívneho určenia poľskej legislatívy pre žalobcu 1) je nevyhnutný výlučne list, ktorým ZUS o predmetnom určení informovala žalovanú, pričom tento je súčasťou administratívneho spisu, ktorý bol kompletne zaslaný krajskému súdu, spolu s vyjadrením k žalobe, a preto žalovaná poprela, že administratívny spis je neúplný.

26. Nakoľko žalobca 2) v žalobe nepreukázal, akým spôsobom napadnuté rozhodnutie zasahuje do jeho subjektívnych práv, žalovaná mala za to, že nie je aktívne hmotnoprávne legitimovanou osobou na podanie žaloby v zmysle § 178 ods. 1 SSP. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 228/2011 zo dňa 02. júna 2011, podľa ktorého: „Na aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) nestačí, že žalobca bol účastníkom správneho konania (alebo sa s ním v správnom konaní malo ako s účastníkom konať), ale zároveň musel byť ako účastník správneho konania rozhodnutím, preskúmania zákonnosti ktorého sa domáha, ako aj postupom správneho orgánu na svojich právach ukrátený. Správne súdnictvo tak nie je založené na verejnej žalobe (actio popularis), ktorá by umožnila komukoľvek podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Ukrátenie práv žalobcu musí byť v žalobe tvrdené a podložené a aspoň potenciálne možné. Ako vyplýva z uvedeného, samotné postavenie účastníka v správnom konaní ešte k naplneniu podmienky dotknutosti, resp. ukrátenia práv žalobcu nevedie.“

27. Žalobca 2) v kasačnej sťažnosti jednoznačne nepreukázal a nešpecifikoval, akým spôsobom bol napadnutým rozhodnutím poškodený na svojich právach, ani nepoukázal na relevantné ustanovenia zákona ani na články koordinačných nariadení, ktoré by žalovaná svojím postupom porušila. Podľa názoru žalovanej vydaním napadnutého rozhodnutia nebolo zasiahnuté do jeho subjektívnych práv.

28. Z uvedených dôvodov žalovaná navrhla, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

IV.

Právne posúdenie veci kasačným súdom

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 SSP v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a po zistení, že kasačnú sťažnosť podali sťažovatelia včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ SSP), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednohlasne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 SSP) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zmeniť.

30. Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR. Rozsudok bol verejne vyhlásený 30. júna 2021 (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

31. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

32. Podľa § 462 ods. 2 SSP, ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

33. Podľa čl. 11 ods. 1 základného nariadenia osoby, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, podliehajú

právnym predpisom len jedného členského štátu. Tieto právne predpisy sa určia v súlade s touto hlavou.

34. Podľa čl. 11 ods. 3 písm. a) základného nariadenia s výhradou článkov 12 až 16 osoba vykonávajúca činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte podlieha právnym predpisom tohto členského štátu.

35. Podľa čl. 13 ods. 1 základného nariadenia osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo viacerých členských štátoch, podlieha:

a) právnym predpisom členského štátu bydliska, ak podstatnú časť svojej činnosti vykonáva v tomto členskom štáte, alebo

b) ak nevykonáva podstatnú časť svojej činnosti v členskom štáte bydliska:

i) právnym predpisom členského štátu, v ktorom sa nachádza registrované sídlo alebo miesto podnikania podniku alebo zamestnávateľa, ak je zamestnaná jedným podnikom alebo zamestnávateľom, alebo

ii) právnym predpisom členského štátu, v ktorom sa nachádza registrované sídlo alebo miesto podnikania podnikov alebo zamestnávateľov, ak je zamestnaná dvoma alebo viacerými podnikmi alebo zamestnávateľmi, ktorí majú svoje registrované sídlo alebo miesto podnikania len v jednom členskom štáte, alebo

iii) právnym predpisom členského štátu, v ktorom sa nachádza registrované sídlo alebo miesto podnikania podniku alebo zamestnávateľa, pričom nejde o členský štát jej bydliska, ak je zamestnaná v dvoch alebo vo viacerých podnikoch alebo u dvoch alebo viacerých zamestnávateľov, ktorí majú svoje registrované sídlo alebo miesto podnikania v dvoch členských štátoch, pričom jeden z nich je členským štátom bydliska, alebo

iv) právnym predpisom členského štátu bydliska, ak je zamestnaná v dvoch alebo vo viacerých podnikoch alebo u dvoch alebo viacerých zamestnávateľov, z ktorých aspoň dvaja majú registrované sídlo alebo miesto podnikania v rôznych členských štátoch, ktoré nie sú členským štátom bydliska.

36. Podľa čl. 13 ods. 3 základného nariadenia osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch, podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva činnosť ako zamestnanec, alebo ak vykonáva takúto činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, právnym predpisom určeným v súlade s odsekom 1.

37. Podľa čl. 1 základného nariadenia „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

38. Podľa čl. 16 ods. 1 vykonávacieho nariadenia osoba, ktorá vykonáva činnosti v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, informuje o tejto skutočnosti inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska.

39. Podľa čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia určená inštitúcia členského štátu bydliska bezodkladne určí uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na dotknutú osobu uplatňujú, so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a článok 14 vykonávacieho nariadenia. Toto určenie sa považuje za predbežné. Inštitúcia informuje o predbežnom určení uplatniteľných právnych predpisov určené inštitúcie každého členského štátu, v ktorom sa činnosť vykonáva.

40. Podľa čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia predbežné určenie uplatniteľných právnych predpisov, ako sa stanovuje v odseku 2, sa stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď boli inštitúcie určené príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov o ňom informované v súlade s odsekom 2, ak už uplatniteľné právne predpisy neboli definitívne určené na základe odseku 4 alebo najmenej jedna dotknutá inštitúcia neinformovala inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska do konca tejto dvojmesačnej lehoty o tom, že nemôže prijať toto určenie alebo že zaujala k tejto veci odlišné stanovisko.

41. Podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia, ak existuje neistota vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, v dôsledku ktorej je potrebné, aby inštitúcie alebo úrady dvoch alebo viacerých

členských štátov na požiadanie jednej alebo viacerých inštitúcií určených príslušnými úradmi dotknutých členských štátov alebo samotných týchto úradov navzájom rokovali, určia sa právne predpisy uplatniteľné na dotknutú osobu vzájomnou dohodou a so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a príslušné ustanovenia článku 14 vykonávacieho nariadenia. Ak inštitúcie alebo príslušné dotknuté úrady nemajú vo veci rovnaké stanoviská, snažia sa dosiahnuť dohodu v súlade s uvedenými podmienkami a uplatní sa článok 6 vykonávacieho nariadenia.

42. Podľa čl. 16 ods. 5 vykonávacieho nariadenia príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy boli predbežne alebo definitívne určené za uplatniteľné, to bezodkladne oznámi dotknutej osobe.

43. Podľa čl. 16 ods. 6 vykonávacieho nariadenia, ak dotknutá osoba neposkytne informácie podľa odseku 1, uplatnia sa ustanovenia tohto článku na podnet inštitúcie určenej príslušným úradom členského štátu bydliska, len čo je o situácii tejto osoby informovaná, napríklad aj prostredníctvom inej dotknutej inštitúcie.

44. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

45. Podľa čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodný čl. 249 Zmluvy o Európskom spoločenstve) je nariadenie právnym aktom únie, majúcim všeobecnú platnosť, je záväzný vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľný vo všetkých členských štátoch. Rovnako rozhodnutie je záväzný v celom rozsahu. Nariadenie je teda nástrojom unifikácie európskeho práva a rozhodnutím orgánov členského štátu, vrátane vnútroštátneho súdu, nie je možné vylúčiť jeho použitie pre konkrétny prípad.

46. Podľa § 442 ods. 1 SSP kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, osoba zúčastnená na konaní podľa § 41 ods. 2, ak bolo rozhodnuté v ich neprospech, a generálny prokurátor za podmienok ustanovených v § 47 ods. 2 (ďalej len „sťažovateľ“).

47. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

48. Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

49. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej, ktorým zamietla odvolanie žalobcu 1) a žalobcu 2) a potvrdila prvostupňové rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobcovi 1) nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi žalobcu 2) od 01. marca 2012 podľa slovenskej legislatívy.

50. Žalovanej v súlade s čl. 16 (2) vykonávacieho nariadenia bolo zo strany ZUS dňa 27. marca 2015 doručené oznámenie č. 260600/450/24672/2012/UBS/KS zo dňa 18. marca 2015, ktorým ZUS určila, že žalobca 1) od 01. marca 2012 podlieha právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná ako inštitúcia dotknutého členského štátu predmetné určenie v priebehu 2 mesiacov odo dňa informovania nenamietala, stalo sa v súlade s čl. 16 (3) vykonávacieho nariadenia definitívnym.

51. V prejednávanej veci v zmysle uvedeného nebolo sporné určenie príslušnej uplatniteľnej poľskej legislatívy, na základe čoho sa na sociálne poistenie žalobcu 1) bude aplikovať príslušná právna úprava Poľskej republiky.

52. Pokiaľ inštitúcie sociálneho zabezpečenia rozdielnych členských štátov EÚ určia príslušnú uplatniteľnú legislatívu jedného štátu, na sociálne poistenie dotknutej osoby sa bude aplikovať príslušná právna úprava štátu takto určená a dotknutá osoba bude podliehať pod právomoc štátu, ktorého

legislatíva bola touto dohodou určená.

53. Za stavu, že bola právoplatne určená legislatíva Poľskej republiky - ZUS má právomoc konať vo veci sociálneho poistenia žalobcu 1) podľa poľskej legislatívy - podľa názoru kasačného súdu povinnosťou žalovanej bolo prihlásku, ktorou sa začalo konanie, zaslať poľskej inštitúcii.

54. Kasačný súd v danej súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu sp.zn. 9Sžsk/83/2017 zo dňa 27. februára 2019 v ktorom sa uvádza: „Nad rámec uvedeného kasačný súd zdôrazňuje, že ak sa určenie poľskej legislatívy stalo, či stane konečným, nemá Sociálna poisťovňa právomoc vôbec konať a rozhodovať, čo je skutočnosť vyplývajúca jednak z účelu nariadení, ako aj zo slovenského právneho poriadku. Ako už súd vyššie uviedol, práve predchádzanie mnohosti uplatniteľných systémov sociálneho zabezpečenia a príslušných orgánov bolo dôvodom prijatia nariadení. Osoby, na ktoré sa základné a vykonávacie nariadenie vzťahuje, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu, a z tohto dôvodu je tiež účelné, aby aj právomoc na vykonávanie sociálneho poistenia a akýchkoľvek konaní a rozhodovaní s ním spojených mala inštitúcia sociálneho zabezpečenia iba jedného členského štátu. K rovnakým záverom súd dospel aplikáciou slovenského právneho poriadku. Sociálna poisťovňa ako štátny orgán môže konať iba v rozsahu a spôsobom určeným zákonom, v tomto prípade zákonom o sociálnom poistení. Zákon o sociálnom poistení vymedzuje právomoc žalovanej vykonávať sociálne poistenie ako aj jeho rozsah, pričom tiež určuje jej špeciálne oprávnenia vo vzťahu k inštitúciám členských štátov Európskej únie, avšak aplikáciu legislatívy iného členského štátu v prípade jej určenia zákon medzi právomoci Sociálnej poisťovne nezaradil. Ak teda bola či bude právoplatne určená legislatíva Poľskej republiky, iba inštitúcia ZUS má právomoc konať vo veci žalobcovho sociálneho poistenia.“

55. K námietkam žalobcov vo vzťahu k určeniu, resp. neurčeniu uplatniteľnej legislatívy, resp. spôsobu jej určenia, kasačný súd poukazuje na bod 13. odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, z ktorého je zrejmé, že k určeniu uplatniteľnej legislatívy došlo postupom podľa čl. 16 ods. 2 a 3 vykonávacieho nariadenia.

56. K záverom Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadreným v uznesení sp.zn. 1Vs/1/2018, na ktoré poukazovali žalobcovia, kasačný súd uvádza, že žalovaná nerozhodovala o uplatniteľnej legislatíve, ale o nevzniku poistenia žalobcu 1), pričom k určeniu uplatniteľnej legislatívy nedošlo podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia, ale podľa čl. 16 ods. 2 a 3 vykonávacieho nariadenia.

57. K aktívnej vecnej legitímácii žalobcu 2) na podanie správnej žaloby v predmetnej veci kasačný súd uvádza, že sa stotožnil s názorom krajského súdu vyjadreným v napadnutom rozsudku, že žalobca 2) nemal aktívnu vecnú legitímáciu na podanie predmetnej žaloby z dôvodu, že nebolo zasiahnuté do jeho subjektívnych práv alebo právom chránených záujmov, ani na nich nebol priamo dotknutý. Pokiaľ žalobca 2) namietal, že do jeho subjektívnych práv bolo zasiahnuté nepriznaním práva na poistenie svojich zamestnancov, na základe čoho jeho zamestnancom neboli priznané práva plynúce z predpisov sociálneho zabezpečenia a vznikol im dlh na poistnom v inom členskom štáte, kasačný súd má za to, že v zmysle uvedeného žalobca 2) namietal zasiahnutie do subjektívnych práv svojich zamestnancov.

58. Kasačný súd v danej súvislosti poukazuje na to, že správne súdnictvo nie je založené na princípe verejnej žaloby, ktorý umožňuje komukoľvek podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Aktívna žalobná legitímácia nemá formálne povahu procesnej podmienky konania, avšak správny súd je povinný ju skúmať počas celého konania. Ukrátenie práv žalobcu musí byť v žalobe tvrdené a podložené a aspoň potencionálne možné. Samotné postavenie účastníka správneho konania k naplneniu podmienky ukrátenia práv žalobcu nevedie.

59. „Súd v každej konkrétnej veci posudzuje, či žalobca spĺňa zákonom stanovené podmienky procesnej aktívnej legitímácie na podanie žaloby v správnom súdnictve. Žalobná legitímácia v zmysle § 247 ods. 1 a § 250 ods. 2 OSP musí byť daná pre všetky prípady, kedy je dotknutá právna sféra žalobcu. S

príhľadnutím na účel súdneho prieskumu administratívnych rozhodnutí, táto podmienka musí byť splnená v priebehu celého konania,..." (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžr/2/2014).

60. Vzhľadom na vyššie uvedené nebolo možné zohľadniť námietku žalobcu 2), že postupom žalovanej a jej organizačnej zložky došlo k porušeniu jeho subjektívnych práv, keď vo vzťahu k porušeniu práva na zákonné administratívne konanie, práva na fungovanie zásad správneho konania ani nešpecifikoval konkrétne, v čom toto porušenie podľa jeho názoru spočívalo. Avšak nakoľko spolu so žalobcom 2) podal kasačnú sťažnosť aj žalobca 1) na to oprávnený v zmysle § 442 ods. 1 SSP, kasačný súd nemal inú možnosť, iba sa touto zaoberať.

61. Kasačný súd dospel k záveru, že právny záver žalovanej o potrebe vydania rozhodnutia o nevzniku povinného poistenia vo vzťahu k žalobcovi 1) je mylný, a preto rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

62. V ďalšom konaní žalovaná bude postupovať v naznačenom smere tak, aby odstránila vyššie uvedené pochybenia, pričom je viazaná právnym názorom kasačného súdu a s poukazom na určenie uplatniteľnej poľskej legislatívy postúpi prihlášku ZUS.

63. O náhrade trov kasačného konania a trov konania pred krajským súdom rozhodol kasačný súd tak, že žalobcovi 1), ktorý v tomto konaní mal úspech, priznal nárok na ich náhradu (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 3 písm. a/ SSP) v skrátenom rozsahu. Kasačný súd znížil nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že v danej veci ide o tzv. typizované žaloby, lebo v prejednávaných veciach ide o opakované konania, ktoré sú skutkovo veľmi obdobné. Tomu zodpovedali aj jednotlivé podania úspešného žalobcu 1), čo do rozsahu a obsahu. Po zvážení uvedených hľadísk znížil kasačný súd žalobcovi 1) požadovaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/5 majúc za to, že priznanie nároku n a náhradu trov konania žalobcovi 1) v celom rozsahu, by v danom prípade bolo v rozpore s materiálnou spravodlivosťou.

64. Zároveň o náhrade trov kasačného konania a trov konania pred krajským súdom rozhodol kasačný súd tak, že žalobcovi 2) nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a contrario). Vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania pred krajským súdom kasačný súd uvádza, že sa stotožnil s názorom krajského súdu vyjadreným v napadnutom rozsudku, že žalobca 2) nemal aktívnu vecnú legitímáciu na podanie predmetnej žaloby. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov kasačného konania kasačný súd uvádza, že k zmene napadnutého rozsudku krajského súdu a zrušeniu napadnutého rozhodnutia žalovanej došlo z dôvodu, že kasačný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu s poukazom na kasačnú sťažnosť žalobcu 1), ktorý bol na jej podanie na to oprávnený v zmysle § 442 ods. 1 SSP.

65. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.